

บทที่ 4 ผลการศึกษา และการอภิปรายผล

บทที่ 4 นำเสนอผลการศึกษางานวิจัยในเรื่อง การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง ภายใต้ค่าธรรมการวิจัยตามลำดับ คือ ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ต่อประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เทศบาลตำบลพะวง มีแหล่งท่องเที่ยวที่ความเหมาะสมในการจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีขั้นตอน และ มีกระบวนการอย่างไร นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกอย่างไรต่อรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้กำหนดโดยชุมชนมีส่วนร่วมอย่างไร

4.1 ผลการศึกษา

ค่าธรรมการวิจัยข้อที่ 1 เทศบาลตำบลพะวง มีแหล่งท่องเที่ยวที่ความเหมาะสมในการจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีหรือไม่

ผลการสำรวจพื้นที่ และ ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าพื้นที่ของเทศบาลตำบลพะวง สามารถการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ เนื่องจากคลองวงมีความน่าสนใจ ในเรื่อง สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์ รวมขอบเขตเลสาบบริเวณ ทั้งนี้ จากการดำเนินการสำรวจพื้นที่พบว่า พื้นที่ ม.8, ม.2 สามารถจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ เนื่องจากเป็นสถานที่ใกล้กับ ทะเล นอกจากนี้ บริเวณเชิงเขาเทียมด้า สามารถพัฒนาสถานที่เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ เพราะมีทัศนียภาพที่สวยงาม และ มองเห็นทิวทัศน์เมืองสงขลาได้ชัดเจน และ มีพื้นที่ ๆ สามารถเรียนรู้ระบบนิเวศน์ได้

4.2 การวิเคราะห์สภาพพื้นที่ศึกษาจากการสัมภาษณ์ และ การลงพื้นที่

ปัญหาของสภาพพื้นที่เทศบาลตำบลพะวงที่จะนำมาใช้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า

1. ลักษณะสภาพของคลองวง กำลังประสบ คือ ภาวะน้ำเน่าเสีย ซึ่งต้องทำการบำบัด ก่อนหากมีการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

2. ลักษณะของคลองวงมีต้นน้ำที่เกิดจากต้นน้ำทางธรรมชาติการหมุนเวียนของน้ำมีน้อย เน่าเสียได้ง่าย
3. มีโรงงานปล่อยน้ำทึบในลำคลองทำให้น้ำเน่าเสีย สงกรีนเมือง ปลาตาย
4. ทัศนียภาพของสองฝั่งคลองมีสถานที่ม่วงงานของรัฐ เช่น โรงพยาบาล บ้านเรือน ตั้งป rak yai ในบางส่วนทำให้เกิดลักษณะทัศนียภาพอุดจاد
5. ขาดการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในการสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ
6. ขาดการพัฒนาความร่วมมือในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
7. ขาดการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการท่องเที่ยวนิเวศน์
8. ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปในชุมชนได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยว

4.3 สรุป

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ตำบลพะวง สามารถใช้เป็นพื้นที่การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้โดยเฉพาะคลองวง เนื่องจาก สถานที่มีความสมบูรณ์ในระบบบินิเวศน์โดยเฉพาะป่าชายเลนวิมคลองวง เนื่องจากมีพรรณไม้ที่หลากหลายประกอบด้วย ต้นลำพูน ต้นลำแพน ต้นตะบูน ขาว ต้นตะบูนดำ ต้นแสม ต้นโงกagation ใบเล็ก ต้นโงกagation ใบใหญ่ นอกจากนี้ ในลำคลองวง สามารถศึกษาพรรณป่าล้าน้ำจีด ที่สามารถอาศัยได้ทั้งน้ำเดื้อม และ น้ำกร่อย เช่น ปลาดิน ปลา กะพง ในป่าชายเลนมีนกกระยางนกกระสา นกเป็ดน้ำ

นอกจากนี้ พบว่ามีสถานที่ ๆ น่าสนใจที่คือเขาเทียมดา เนื่องจาก เป็นภูเขาที่มีแนวเชื่อมต่อกับเขาภูข้าง มีพื้นที่สูงสามารถเห็นทิวทัศน์เมืองสงขลาได้ และ เหมาะสมสำหรับทำกิจกรรมเสือภูเขาเพื่อสัมผัสร่วมชาติ และ ดูแลพรรณไม้ในพื้นที่แนวภูเขา สามารถชมนกป่าได้ มากมาย เช่น นกปรอด นกหางเขน นกกรงหัวจุก นอกเหนือจากพรรณไม้ที่ป Rak yai ในเขตพื้นที่ป่าแล้ว ยังมีซึ้งต่าตระกูลมอส ไลเก่น ที่สามารถสังเกตุ และ ศึกษาได้สำหรับผู้สนใจเกี่ยวกับพฤกษศาสตร์ จัดได้ว่าเป็นสถานที่มีความเหมาะสมสำหรับการจัดการท่องเที่ยวนิเวศได้ในเขตพื้นที่ตำบลพะวง อ. เมือง จ. สงขลา

จากการศึกษา และ วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของพื้นที่ที่จะนำมาใช้เป็นฐานการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ พบว่า ทั้งสองสถานที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวโดยกระบวนการจัดการไม่มีการดำเนินการในการจัดตั้งกลุ่ม และ ไม่มีการจัดการทางด้านการพัฒนาแนวทางการจัดตั้งองค์กรภาคประชาชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในระดับดีทั้งสองสถานที่ เช่น บริเวณเขานายมดา แม้ถนนขึ้นถึงแนวภูเขาจะได้รับการพัฒนาในระดับหนึ่งแล้วแต่ในเรื่องการจัดการทางด้านเส้นทาง และ การพัฒนาเส้นทางใหม่สำหรับทำกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม เสื่อมโทรมที่ปรากฏในพื้นที่กรณีคลองวงเป็นปัญหาสำหรับการจัดการท่องเที่ยวดังกล่าว คือ การนำเสนอความเป็นธรรมชาติ และ ความพร้อมความสมบูรณ์ในทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวแต่สภาพที่ปรากฏในคลองวง พบว่า ในบางครั้งน้ำในคลองมีกีบลินเหม็น และ มีภาพปลาตายลอยเนื้อผิวน้ำ ในบางครั้ง จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาระบบการนำบัดน้ำให้กลับคืนมาในลักษณะที่เป็นปกติ อีกทั้ง พื้นที่บางจุดมีภาพขยะกลัดเกลื่อน จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาในภาพรวมก่อนจัดรูปแบบการท่องเที่ยวต่อไป

ค่าถ้ามการวิจัยข้อที่ 2 การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมี รูปแบบ ขั้นตอน และมีกระบวนการอย่างไร

ผลการสำรวจพื้นที่ และ ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยสรุปพบว่า การจัดรายการนำเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนควรมี รูปแบบการท่องเที่ยวแบบเดินป่า การท่องเที่ยวเพื่อการดูนก และ การท่องเที่ยวพายเรือคายคัค และ การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ระบบนิเวศคลองวง และ วิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ท้องถิ่นริมคลองวง และ รอบทะเลสาบสงขลาหรือคลองวง โดยเฉพาะวิถีชีวิตชาวประมงในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการในลักษณะการจัดการโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ชุมชนจะต้องดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อการจัดการท่องเที่ยว และ กำหนดภารกิจของชุมชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยว และ ดำเนินการสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ จัดเส้นทางในการท่องเที่ยว ทำโปรแกรมการท่องเที่ยว ทดลอง กิจกรรมการจัดรายการนำเที่ยว นำผลจากการทดลองมาปรับปรุงรายการท่องเที่ยว

4.4 การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มี รูปแบบ ขั้นตอน และ มีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

สถานที่	รูปแบบ	ขั้นตอน	กระบวนการ
1. คลองวง นิเวศน์ คลองวง รูปแบบภาษา เรือคยัค	1. ท่องเที่ยวเชิง นิเวศน์ คลองวง รูปแบบภาษา เรือคยัค	1. ความมีการสำรวจ ศักยภาพของคลองวง 2. ชุมชนจัดตั้งกลุ่มเพื่อ ดำเนินงาน 3. ชุมชนกำหนดภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่ม 4. ชุมชนกำหนดเส้นทาง ในการภายนเรือคยัค 5. ชุมชนประเมินผลการ จัดกิจกรรมตามเส้นทางที่ กำหนด	1. จัดประชุมระดมความ คิดเห็นในการเลือก คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน รูปแบบเรือคยัค ¹ 2. ชุมชนประชุมกำหนด เส้นทางทางที่ชัดเจน กำหนดเวลาที่ใช้ในการทำ กิจกรรม 3. ชุมชนทดลองการทำ กิจกรรมเพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค ² 4. ชุมชนสรุปผลการ ทดลองและแนวทางแก้ไข ³ 5. ชุมชนนำแนวทางใน การทำทดลองไปใช้ในการ ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่ได้ ทดลองใหม่เพื่อหาข้อสรุป ⁴

4.5 การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมี รูปแบบ ขั้นตอน และมีกระบวนการดังต่อไปนี้

สถานที่	รูปแบบ	ขั้นตอน	กระบวนการ
	2. ศึกษาธรรมไม้ป่าชายเลนและศึกษาธรรมชาติป่าทะล 2 น้ำ ดูนก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรมีการสำรวจศักยภาพของป่าชายเลน 2. ชุมชนจะต้องจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินงาน 3. ชุมชนกำหนดภารกิจและบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม 4. ชุมชนกำหนดเส้นทางในการนำเที่ยวชม ศึกษาป่าชายเลน 5. ชุมชนประเมินผลการจัดกิจกรรมตามเส้นทางที่กำหนด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมระดมความคิดเห็นในการเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบศึกษาธรรมไม้ป่าชายเลน 2. ชุมชนประชุมกำหนดเส้นทางที่ซัดเจน คำนวณเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม 3. ชุมชนทดลองการทำกิจกรรมเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค 4. ชุมชนสรุปผลการทำทดลองและแนวทางแก้ไข 5. ชุมชนนำแนวทางในการทดลองไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่ได้ทดลองใหม่เพื่อหาข้อสรุป

**การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาล
ตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มี รูปแบบ ขั้นตอน และมีกระบวนการ
ดังต่อไปนี้**

สถานที่	รูปแบบ	ขั้นตอน	กระบวนการ
	3. เรียนรู้วิถีชีวิต ชุมชนเกษตร	<p>1. ความมีการสำรวจ ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยววิมคลองวงแหวน ทะเลสาบ</p> <p>2. ชุมชนจะต้องจัดตั้ง กลุ่มเพื่อดำเนินงาน</p> <p>3. ชุมชนกำหนดภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่ม</p> <p>4. ชุมชนกำหนดเส้นทาง ในการนำเที่ยวชม ศึกษา วิถีชีวิตชุมชนเกษตร</p> <p>5. ชุมชนประเมินผลการ จัดกิจกรรมตามเส้นทางที่ กำหนด</p>	<p>1. จัดประชุมระดมความ คิดเห็นในการเลือก คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน รูปแบบศึกษาวิถีชีวิตชุมชน เกษตร</p> <p>2. ชุมชนประชุมกำหนด เส้นทางทางที่ชัดเจน คำนวนเวลาที่ใช้ในการทำ กิจกรรม</p> <p>3. ชุมชนทดลองการทำ กิจกรรมเพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค</p> <p>4. ชุมชนสรุปผลการ ทดลองและแนวทางแก้ไข</p> <p>5. ชุมชนนำแนวทางใน การทำทดลองไปใช้ในการ ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่ได้ ทดลองใหม่เพื่อนำเสนอ</p>

**การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาล
ตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมี รูปแบบ ขั้นตอน และมีกระบวนการ
ดังต่อไปนี้**

สถานที่	รูปแบบ	ขั้นตอน	กระบวนการ
เข้าเที่ยมด้า	1. ชีวจักรภานสืบ ภูเขา 2. เดินป่าศึกษา ธรรมชาติ ดูนก	1. ความมีการสำรวจ ศักยภาพของแหล่ง ท่องเที่ยวแนวเข้าเที่ยมด้า 2. ชุมชนจะต้องจัดตั้ง กลุ่มเพื่อดำเนินงาน 3. ชุมชนกำหนดภารกิจ และบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในกลุ่ม 4. ชุมชนกำหนดเส้นทาง ในการนำเที่ยวชีวจักรภาน สืบภูเขา และเส้นทาง ศึกษาธรรมชาติ กิจกรรม ดูนก 5. ชุมชนประเมินผลการ จัดกิจกรรมตามเส้นทางที่ กำหนด	1. จัดประชุมระดมความ คิดเห็นในการเลือก คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน รูปแบบ ชีวจักรภานสืบภูเขา กิจกรรมเดินป่าศึกษา ธรรมชาติ และกิจกรรมการ ดูนกตามแนวภูเข้าเที่ยมด้า 2. ชุมชนประชุมกำหนด เส้นทาง คำนวนเวลาที่ใช้ ในการทำกิจกรรม แต่ละ ประเภท 3. ชุมชนทดลองการทำ กิจกรรมเพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค 4. ชุมชนสรุปผลการ ทดลองและแนวทางแก้ไข 5. ชุมชนนำแนวทางใน การทำทดลองไปใช้ในการ ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่ได้ ทดลองใหม่เพื่อหาข้อสรุป

4.6 การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมี รูปแบบ ขั้นตอน และมีกระบวนการฯ ตามความคิดของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

รูปแบบ	จุดเด่น	ปัญหาและจุดด้อย	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
พาย เรือคยัค	<ol style="list-style-type: none"> มีทักษะนิยภาพ สวายงาม สามารถศึกษา พรรณไม่ได้และมี ตัวอย่างให้ศึกษาได้ ครบ อากาศดี พายเรือในคลอง งบลอดภัย มีความตื่นเต้น ได้เรียนรู้ถึงชีวิต ชาวประมง สามารถชมนก และเลียนรู้ธรรมชาติ ปลายทางเดล ได้เรียนรู้ร่องรอย ก้าวทำาธุรกิจ กระเบื้องดินเผาได้ ท่าชี้นลงเรือทำ ได้สะพานปลอดภัย 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่มีเส้นทางที่ชัดเจน แน่นอน ไม่มีกลุ่มชุมชน ดำเนินการ ขาดแคลนวิทยากรใน การบรรยายนำชมสถานที่ พายในเวลาเย็นออก นอกคลองของเข้าพื้นที่ ทะเลสาบ ลมแรง ทะเลเมี คลื่น เรือมีจำนวนไม่เพียงพอ ในกาพาย การพายในช่วงเข้า อากาศดี ช่วงเย็นอากาศ ร้อน ไม่สามารถพายเข้าไป ในป่าชายเลนได้ ไม่มีกิจกรรมให้น่า ตื่นเต้น น้ำเน่า พนชากปลา ต้ายเกลื่อนคลองในบาง ช่วง 	<ol style="list-style-type: none"> ชุมชนจะต้องกำหนด เส้นทางในการเดินทาง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ ชัดเจนแน่นอน ชุมชนจะต้องกำหนด กลุ่มชุมชนร่วมกับบุคลากร อุทายนประวัติศาสตร์พล เอกเปรมจัดแบ่งหน้าที่ใน การให้บริการ ชุมชนจะต้องจัดทำบท บรรยายเพื่อการนำเที่ยว และพัฒนาวิทยากรในการ นำชมในรายการนำเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศพาย เรือคยัค ชุมชนจะต้องกำหนด ช่วงเวลาในการให้บริการ และอธิบายหลักการจัด ความปลอดภัยในการ เดินทางท่องเที่ยว ชุมชนควรพัฒนา เส้นทางที่เหมาะสมและ สร้างความหลากหลายใน การทำกิจกรรม

			6. ชุมชนควรศึกษา สาเหตุและตัวการสร้าง ปัญหาน้ำเน่าเสียในคลอง วะ
--	--	--	--

**การจัดรายการนำเสนอเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาล
ตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคิดของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้**

รูปแบบ	จุดเด่น	ปัญหาและจุดด้อย	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ศึกษา พวนไม้ ป่าชายเลน และ ศึกษา ธรรมชาติ ปลายทาง เรียนรู้พวนไม้ไผ่ได้ มาตรฐาน มาตรฐาน ประกอบการ บรรยายในหลายจุด ระหว่างการเดินทาง ท่องเที่ยว สถานที่ศึกษามี พื้นที่กว้างและมี ความหลากหลาย	1. มีพวนไม้ หลากหลาย 2. มีสัตว์น้ำให้ ศึกษาและเรียนรู้ได้ 3. มีการสร้าง เส้นทางสำหรับ เดินทางสำหรับ เรียนรู้พวนไม้ไผ่ได้ มาตรฐาน 4. มีข้อมูล ประกอบการ บรรยายในหลายจุด ระหว่างการเดินทาง ท่องเที่ยว 5. สถานที่ศึกษามี พื้นที่กว้างและมี ความหลากหลาย	1. ขาดแคลนบุคคลากรใน การนำเสนอเที่ยวและบรรยาย ในระหว่างการเดินทาง ท่องเที่ยว 2. เส้นทางการเดินศึกษา ^{ธรรมชาติ} ไม่สามารถ ป้องกันฝนได้เมื่ออากาศ เปลี่ยนแปลง 3. การบอกป้ายทิศทางใน การเดินศึกษาธรรมชาติไม่ ชัดเจนทำให้ไม่สามารถ เลือกเดินในเส้นทางที่ ชัดเจนได้ 4. ในเวลาหลังช่วงป่าย อากาศจะร้อนมากทำให้ นักท่องเที่ยวเหนื่อยขาด สมาริในการศึกษาพวน ไม้ 5. ไม่มีอุปกรณ์ในการ	1. ชุมชนควรพัฒนาการจัด นำเสนอโดยให้มีบุคคลากร สำหรับการบรรยายเพิ่ม มากขึ้น 2. ชุมชนควรมีการจัดทำ ป้ายบอกทิศทางการเดินใน เส้นทางศึกษาธรรมชาติ เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม 3. ชุมชนควรมีการจัดทำ ฐานข้อมูลเพื่อการบรรยาย เกี่ยวกับพวนป่าใน พื้นที่ฯ ให้เป็นเส้นทางศึกษา 4. ชุมชนควรมีการ จัดเตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ความสะดวก เช่น ร่ม เสื้อ กันฝน ให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการเดินทาง ศึกษาธรรมชาติ 5. ควรมีการกำหนด

		<p>อำนวยความสะดวกในการเดินทางศึกษาธรรมชาติ เช่น ร่วม หรือเสื้อคลุมกันฝน</p> <p>6. ไม่มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว</p>	<p>ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทางชมศึกษาธรรมชาติ เนื่องจากทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเวลาที่สอดคล้องกับสภาพอากาศที่ไม่สร้างความทุกข์ให้เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว</p> <p>6. ชุมชนควรมีการสร้างมาตรฐานการเดินทางเข้าพื้นที่ว่าควรมีจำนวนกี่คน เพื่อความเหมาะสมในการเดินทางเพื่อการเรียนรู้</p>
--	--	---	---

การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคิดของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

รูปแบบ	จุดเด่น	ปัญหาและจุดด้อย	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน เกาะยอ	<p>1. มีสถานบัตรกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ บ้านเรือนไทยภาคกลาง</p> <p>2. มีอุปกรณ์จับสัตว์น้ำในทะเลสาบ เชื่อมต่อกับคลองวง</p> <p>3. สามารถศึกษาภูมิปัญญาในการเรียนรู้การดำเนินชีวิตของชุมชน ประมงชายฝั่ง</p>	<p>1. ขาดแคลนนักศึกษาใน การนำเที่ยวและบรรยาย ในระหว่างการเดินทาง ท่องเที่ยว</p> <p>2. เส้นทางการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตไม่มีการกำหนดที่ชัดเจน</p> <p>3. การบอกร่ายทิศทางใน การเรียนรู้วิถีชีวิตไม่มีการกำหนดที่ชัดเจน</p> <p>4. ในเวลาหลังช่วงป่าย อากาศจะร้อนมากทำให้</p>	<p>1. ชุมชนจัดโครงสร้างการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นเอกสาร การจัดการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>2. ชุมชนต้องพัฒนาคน เพื่อการนำเที่ยว และบรรยายแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>3. ชุมชนต้องพัฒนา เส้นทางให้มีมาตรฐาน</p> <p>4. ชุมชนต้องจัดช่วงเวลา ในการบริการที่เหมาะสม</p>

	<p>4. ทัศนียภาพในพื้นที่ เชื่อมต่อระหว่างคลองวงกบ ทะเลสาบมีความสวยงาม</p> <p>5. นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางคึกช้าและสะดวกในการเดินทาง</p> <p>6. มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการทดลองการทำอาหารท้องถิ่น การทำสวนผลไม้ และพรรณ์มีดังเดิม</p>	<p>นักท่องเที่ยวเห็นอยาด สามารถเดินทางท่องเที่ยว 5. ไม่มีอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกความสะดวกในการเดินทางคึกช้าและสะดวกในการเดินทาง</p> <p>6. ไม่มีกิจกรรมจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องในการให้บริการ</p>	
--	---	---	--

การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคิดของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

รูปแบบ	จุดเด่น	ปัญหาและจุดด้อย	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
. จีจกรยาน เสือภูเขา	<p>1. เป็นกิจกรรมที่สามารถสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด</p> <p>2. สามารถมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองสงขลา ได้ในมุมกว้าง</p>	<p>1. ขาดการกำหนดเส้นทางที่ชัดเจนและแน่นอน</p> <p>2. ไม่มีบุคลากรทำหน้าที่ในการนำเที่ยว</p> <p>3. ไม่มีการบอกรายละเอียดกิจกรรมการท่องเที่ยว</p> <p>4. ไม่มีการบอกรีวิวของ</p>	<p>1. ควรมีการกำหนดเส้นทางใน การทำกิจกรรมให้ชัดเจน</p> <p>2. ควรมีการพัฒนาบุคลากรของชุมชนให้สามารถนำเที่ยวและบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับพรรณ์ไม้และลักษณะทาง</p>

	<p>3. สามารถศึกษา พรรณไม่ในพื้นที่ได้ 4. สามารถออก กำลังกายและได้อ่าย ใกล้ชิดธรรมชาติ 5. ได้เรียนรู้ สิงแวดล้อมและ ธรรมชาติศึกษา</p>	<p>พรรณไม่ในการเรียนรู้ 5. ไม่มีจุดเดือนระวัง พื้นที่ฯ เสียงต่ออุบัติเหตุใน การทำกิจกรรมการ ท่องเที่ยวรูปแบบชีว จักรยานเสือภูเขา</p>	<p>ภูมิศาสตร์ของเมืองสงขลา ได้ 3. ชุมชนความมีการจัดทำ ป้าย สัญลักษณ์ บอก เส้นทางในการทำกิจกรรม การขี่จักรยานเสือภูเขาที่ได้ มาตรฐานและมีความ ชัดเจนสังเกตเห็นได้ง่าย 4. มีป้ายเดือนภัยถึง เส้นทางที่มีความเสี่ยงต่อ การเกิดอุบัติเหตุขณะชีว จักรยาน 5. ควรมีการจัดทำป้าย อธิบายพรรณไม่ในระหว่าง เส้นทาง</p>
--	--	--	---

การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาล ตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคิดของนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

รูปแบบ	จุดเด่น	ปัญหาและจุดด้อย	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ดูนก	<p>1. เป็นกิจกรรมที่ สามารถสัมผัส ธรรมชาติอย่าง ใกล้ชิด</p> <p>2. สามารถ มองเห็นหัวศนีภูพ ของตัวเมืองสงขลา ได้ในมุมกว้าง</p> <p>3. สามารถศึกษา</p>	<p>1. ขาดการกำหนดเส้นทาง ที่ชัดเจนและแน่นอน</p> <p>2. ไม่มีบุคลากรทำหน้าที่ ในการนำเที่ยว</p> <p>3. ไม่มีการบอกป้าย สัญลักษณ์การทำกิจกรรม การท่องเที่ยว</p> <p>4. ไม่มีการบอกชื่อของ พรรณไม่ในการเรียนรู้</p>	<p>1. ควรมีการกำหนดเส้นทาง ในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน</p> <p>2. ควรมีการพัฒนา บุคลากรของชุมชนให้ สามารถนำเที่ยวและบรรยาย ข้อมูลเกี่ยวกับพรรณไม่และ ลักษณะนกที่พบในการจัดนำ เที่ยว</p> <p>3. ชุมชนควรมีการจัดทำ</p>

	พรรณไม่นิ่นพื้นที่ได้ 4. สามารถออก กำลังกายและได้อ่าย ใกล้ชิดธรรมชาติ 5.ได้เรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและ ธรรมชาติศึกษา	5. ไม่มีจุดเดือนระวัง พื้นที่ฯ เสียงต่ออุบัติเหตุใน การทำกิจกรรมการ ท่องเที่ยวรูปแบบเดินป่าดู นก 6. ไม่ มีการทดสอบ สมรรถภาพในการทำงาน ของนักท่องเที่ยวก่อนทำ กิจกรรมเพื่อประเมินความ เหมาะสมในระยะทางการ เดินป่า	ป้ายสัญลักษณ์บอกเส้นทาง ในการทำกิจกรรมการเดินป่า ดูนก ที่ได้มาตรฐานและมี ความชัดเจนสังเกตเห็นได้ ง่าย 4. มีป้ายเดือนภัยถึงเส้นทาง ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิด อุบัติเหตุขณะทำกิจกรรมเดิน ป่าดูนก 5. ควรมีการทดสอบ สมรรถภาพของนักท่องเที่ยว
--	--	--	--

4.7 สรุปผลการศึกษา

การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมี รูปแบบ ขั้นตอน และ มีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลักษณะการพายเรือคัค นักท่องเที่ยวสามารถเรือได้ที่ ท่าเรือในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวเป็น สถานที่ ๆ มีการสร้างท่าเรือที่ได้มาตรฐานและเป็นช่วงที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม

ขั้นตอนการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว พายเรือชมป่าโงกงang รอบคลองวง เป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร พายเรือออกบริเวณปากคลองวงที่เชื่อมต่อกับทะเลสาบ และพายเรือข้ามทะเลสาบเพื่อ ชมทัศนียภาพของเกาะயອ และ ทะเลสาบ ริมฝั่งทะเลสาบพบร่องรอยการทำโรงงานกระเบื้อง หลังคาปราภ្ម្យจากทั่วไป และ พื้นที่ของทะเลสาบทั่วไปเป็นดินเหนียวระดับน้ำในฤดูร้อนไม่ลึก สามารถว่ายน้ำเล่นกางละได้กิจกรรมทั้งหมดใช้เวลาประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง และพายเรือกลับ ขึ้นฝั่งได้ที่ท่าเรือในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

ปัญหาที่พบในการจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าว ในปัจจุบันยังไม่มีการ กำหนดเส้นทางที่แน่นอน และ ไม่มีวิทยากรบรรยายพรรณไม้ขั้นพายเรือไปตามเส้นทางศึกษา ธรรมชาติ

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาพรรณไม้ป่าชายเลน และ ศึกษาธรรมชาติป่าทะเล 2 น้ำ ดูนกริมป่าชายเลน กิจกรรมดังกล่าว นักท่องเที่ยวสามารถเดินศึกษาป่าชายเลนได้ตาม

เส้นทางศึกษาทางธรรมชาติที่ได้มีการจัดทำขึ้นอย่างเป็นมาตรฐานในพื้นที่ของอุทยาน ประวัติศาสตร์พลเอกเพرم ติณสูลานนท์ โดยเริ่มเดินทางเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์ฯ และศึกษาเส้นทางเพื่อเรียนรู้ภารณ์ไม่ป่าชายเลน และ พันธุ์ป่า 2 น้ำ การเดินทางใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

ปัญหาที่พบในการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าว พบว่า ยังขาดแคลน วิทยากรห้องถินที่มีความรู้ ความเข้าใจในการบรรยายภารณ์ไม่ป่าชายเลน และ ระบบนิเวศที่ ปรากฏในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเฉพาะพันธุ์ป่าที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ นอกจากนี้ สภาพภูมิอากาศ ของพื้นที่ทางภาคใต้ร้อนชื้น ฝนตกชุกทำให้กิจกรรมดังกล่าวขาดความต่อเนื่อง และ ไม่สามารถ ดำเนินกิจกรรมได้ทุกช่วงเวลาตลอดปี ซึ่งจะเพิ่มข้อจำกัดในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ในช่วงหน้าฝนเนื่องจากมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ในส่วนหน้าร้อน กิจกรรมการเดินสำรวจป่ามี ช่วงเวลาที่เหมาะสมในช่วงเช้าเนื่องจากสามารถมองเห็นนกน้ำบินออกหากิน และทัศนียภาพที่ สวยงาม

รูปแบบการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเกษตรอุปกรณ์กิจกรรมดังกล่าวทันก์ท่องเที่ยว

ขั้นตอนในการทำกิจกรรมด้วยการลงเรือจากท่าเรือในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ฯ พายเรือออกทางปากคลองวงข้ามทะเลสาบไปขึ้นฝั่งที่เกษตร อ และ ศึกษาลักษณะการก่อสร้าง บ้านเรือนทรงไทยแบบทางภาคกลาง และ เที่ยวชมวัดท้ายยอด การเดินทาง โดยจักรยานภายใน เกษตร ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง เดินทางกลับจากท่าเรือจากวัดแหลมพ้อเกษตร พายเรือข้าม ทะเลสาบเข้าสู่คลองวง ขึ้นฝั่งที่ท่าเรือในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ฯ

ปัญหาที่พบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รูปแบบเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนเกษตร อ พบว่า การเดินทางข้ามทะเลสาบด้วยเรือคัยค้มีความเสี่ยงในการพายค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การพายเรือคัยค ข้ามทะเลสาบจะต้องคำนึงถึงช่วงเวลา เนื่องจากในช่วงเวลาเข้าจะเป็นเวลาที่เหมาะสม เพราะอากาศ ไม่ร้อนลมไม่แรง แต่หากนักท่องเที่ยวต้องการทำกิจกรรมดังกล่าว ในช่วงเวลาบ่าย พบว่าปัญหาที่ นักท่องเที่ยวต้องเผชิญ คือ ความร้อนของสภาพอากาศ และ กระแสน้ำที่พัดแรงและอาจจะทำให้ เรือถูกกระแสน้ำพัดจนทำให้เสียการควบคุมเรือจากฝีพาย และ เรือพลิกคว่ำได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้อง ให้ความสำคัญกับช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางขึ้นฝั่งเกษตร การ เดินทางเพื่อศึกษาถึงวิถีชีวิต และ การเดินทางเพื่อเรียนรู้ผ่านธรรมชาติความเป็นอยู่ของชุมชนชาว เกษตรในช่วงเวลาเที่ยง และ บ่ายอากาศจะร้อนจัดทำให้เกิดปัญหาเรื่องการเผชิญกับความร้อน อาจส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวเป็นลมหน้ามืดได้ อีกทั้งถนนในเกษตร มีสภาพแย่เล็กๆ ให้ต้อง หลบรถที่วิ่งสวนทาง หรือ กำลังแข่งเป็นอันตรายแก่นักท่องเที่ยวได้ สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวชุมชน

ขาดบุคคลากรที่จะทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และ ให้ความรู้ในกิจกรรมทางประวัติศาสตร์ และ บรรยายคุณค่าของงานทางด้านสถาปัตยกรรม

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในกิจกรรมการชี้จักรยานเสือภูเขา พบว่า กิจกรรมเริ่มต้นที่บริเวณทางเข้าบ้านครัวชา สภาพเด่นทางมีความพร้อมสูง สามารถมองเห็นทิวทัศน์เมืองสงขลาได้ และ สามารถศึกษาพิริณไม้ระหว่างเส้นทางที่ชี้จักรยานเสือภูเขาได้ ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง

ปัญหาที่พบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยกิจกรรมการชี้จักรยานเสือภูเขา พบว่า สภาพเด่นทางบางช่วงมีลักษณะสูงขึ้น หากสภาพจักรยานไม่มีความพร้อมอาจจะเกิดปัญหานในการชี้ได้ นอกจากนี้ สภาพการเดินทางบางช่วงต้องใช้จักรยานระบบทดเกียร์ทำให้นักท่องเที่ยว จะต้องทำความเข้าใจสภาพเด่นทางก่อนการเดินทาง และ ในปัจจุบันยังไม่ปรากฏชุมชนใดดำเนินกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว จึงขาดแคลนบุคคลากรที่จะให้คำแนะนำ พิริณไม้ และ ประเภทของนกที่พบเห็นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวโดยจักรยาน และ ยังขาดเส้นทางที่ชัดเจน และ แผ่นอนในการทำงานในแต่ละครั้ง

สรุปการจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านทุกภาคของนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การจัดรายการนำเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถดำเนินการได้โดยเฉพาะ คลองวง และ เข้าเที่ยมดา เนื่องจากศักยภาพของพื้นที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิดของ Collier and Harraway (อ้างใน ภูสิทธิ์ ภูชาติ , 2544 : 41) กล่าวว่าการท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์นั้น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งดึงดูดใจ เกิดจากสถานที่ (Site) ทั้งนี้ คลองวง มีทัศนียภาพที่สวยงาม และ มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลนที่สามารถพายเรือเที่ยวชมได้ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยว yang สามารถสัมผัสกับทัศนียภาพของทะเลสาบได้ นอกจากนี้ เข้าเที่ยมดาสามารถสัมผัสริมฝายของทัศนียภาพที่สวยงามของตัวเมืองสงขลา

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ เป้าหมายทั้งสองแห่ง นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายจากการรองรับการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น การทำกิจกรรมพายเรือคายคัทคลองวง นักท่องเที่ยวสามารถเรือที่ ท่าเรือของสวนประวัติศาสตร์พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ทำให้ได้รับความสะดวกในการขึ้นลง

เรื่อง นอกจากนี้ กิจกรรมการซี่จักรยานเสือภูเขา ถนนที่ใช้ในการซี่รีถาวรได้รับการพัฒนาให้ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่พื้นที่ได้โดยปลอดภัย

3. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเขต พื้นที่เทศบาลตำบลพะวง มีความพร้อมมากเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ใกล้กับเส้นทางการ คมนาคมขนส่งสายหลัก โดยเฉพาะกรณีของคลองวง พื้นที่ตั้งอยู่ในเขตติดต่อกับอุทยาน ประวัติศาสตร์ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งเชื่อมต่อกับถนนสายหลักคือ สงขลา - นครศรีธรรมราช สำหรับพื้นที่เข้าเที่ยมด้า ตั้งอยู่ในเขตเชื่อมต่อกับถนนสายสงขลา - ปัตตานี

นอกจากนี้การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วน ร่วมของชุมชนสอดคล้องกับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายใต้แนวคิดในการจัดการ เรื่องดังกล่าว โดยการกำหนดแนวทางจาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538 : 7-8) ข้างต่อไป นิพล เชื้อเมืองพาน (2542 : 19-20) กล่าวถึงหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 8 ประการ ดังนี้ (1) มีพื้นฐานอยู่บนธรรมาธิ วัฒนธรรม และชุมชน (2) มีการบริการจัดการที่ยั่งยืน (3) คำนึงถึง สังคม วัฒนธรรม (4) ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น (5) คนในท้องถิ่นได้รับ ประโยชน์ (6) คนในท้องถิ่นที่มีส่วนร่วม (7) แหล่งท่องเที่ยวเป็นของแท้ตั้งเดิม (8) นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายใต้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลพะวง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนจากการศึกษาพบว่า มีบางองค์ประกอบทาง ชุมชนจะต้องเร่งดำเนินการพัฒนาขึ้นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับหลักองค์ประกอบการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กล่าวว่าการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีขอบเขตที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง มี องค์ประกอบในข้อนี้ด้วย เนื่องจากคลองวงมีทศนิยภาพที่สวยงาม และ เชื่อมต่อกับทะเลสาบ สามารถพายเรือคายคาย และ ทำกิจกรรมศึกษาพะรณไม้ป่าชายเลนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้ง เข้า เที่ยมด้า สามารถมองเห็นทศนิยภาพของเมืองสงขลาได้อย่างชัดเจน และ มีพะรณไม้ป่า รวมถึง นกหูกหลาภยชนิด สร้างความหลากหลายในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ ดังกล่าวให้แก่นักท่องเที่ยวได้

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ ในองค์ประกอบข้อที่สองพื้นที่ศึกษา yang-xad การ ดำเนินการต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และ ส่งผลต่อความต่อเนื่องใน การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวที่จะนำไปสู่ความยั่งยืน

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบข้อนี้ทางพื้นที่ จะต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากแม่ทัพพื้นที่จะมีความพร้อมทางด้านสถานที่ท่องเที่ยว แต่ในกระบวนการที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมที่จะสอดคล้องกับแนวคิดทางด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนจะต้องดำเนินการจัดการทางด้านกิจกรรม และ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น การบรรยายข้อมูล การนำชม และ การอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะทางชีวภาพ และ พฤกษาศาสตร์ของพรรณไม้ป่าชายเลน

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม

ประธาน สุวรรณมงคล (2528) ได้แบ่งลักษณะ (ขั้นตอน) ของการมีส่วนร่วมประชาชนออกได้ 4 ลักษณะ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

แนวทางในองค์ประกอบของข้อนี้ชุมชนเทศบาลตำบลพะวง จะต้องมีกระบวนการดำเนินการในงานการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ และ การจัดการเพื่อสร้างความโปร่งใส และ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน ทั้งนี้จะช่วยให้เกิดระบบการทำงานที่ได้มาตรฐานการความต่อเนื่องในการดำเนินงานต่อไปหากชุมชนสามารถนำกระบวนการมีส่วนร่วมไปใช้ในการวางแผน และ กำหนดทิศทางการทำงานก็จะเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับแนวทางของ สถาบัน สุขผ่องศรี (2543) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนครัววัง อำเภอลานสกา จังหวัดครรภ์รวมราชบูรพาฯ ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และ ความเป็นไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปัญหาที่พบในการจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขาดพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง การดำเนินการในแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวน้อยมาก ในอนาคตหากมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเพิ่มมากยิ่งขึ้นชุมชนจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการตามกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เมื่อชุมชนมีความเข้มแข็งในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรในการทำงานเพื่อการท่องเที่ยวแล้ว พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะเกิดความก้าวหน้าซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศ สันตสมบติ (2544) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ปัญหาเบื้องต้นของการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ ประเด็นเกี่ยวกับอำนาจของคนท้องถิ่น ความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน การเริ่มต้นของการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดการท่องเที่ยว และ การกระจายรายได้ และ ผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันของผู้ประกอบการ และ พ布ว่า การเตรียมความพร้อมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การเตรียมความพร้อมขององค์กรชุมชน (2) การจัดทำแผนงาน และ โปรแกรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน (3) การเตรียมแผนโซไซตี้ฯ สำหรับการท่องเที่ยวของชุมชน (4) การเตรียมความพร้อมด้านการให้บริการนักท่องเที่ยว (5) การปะชุมปร็อกษาหารือของคณะกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเพื่อติดตามการทำงาน และ การจัดความชัดเจนในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง จะต้องอาศัยการวางแผนในเรื่องการจัดการเส้นทางที่จะทำกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ นอกจากนี้ การวางแผนเพื่อการกระจายรายได้ที่จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการที่เท่าเทียมกันจะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความยั่งยืนทางด้านการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และ การให้บริการที่เหมาะสมสมต่อไป แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พอทส์ และแฮริล (Potts and Harrill, 1998) ที่ได้ทำการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ประเด็นของการพัฒนาทางสังคม และ ความยั่งยืนทางชีวภาพ เรื่อง การส่งเสริมชุมชนสู่ความยั่งยืน : แนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พ布ว่า การวางแผนการท่องเที่ยวควรเอื้อให้เกิดความเท่าเทียมกันของคนในชุมชน และ เอื้อต่อการอยู่รอดของสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของชุมชน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และ การเมือง

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง จะต้องมีกระบวนการสร้างการเรียนรู้ และ การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของชุมชน และ มีการพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งในการจัดการ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชูสิทธิ์ ชูชาติ และ คณะ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในโครงการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตลุ่มแม่น้ำavage โดยได้ทำการวิจัยร่วมกับชุมชน พ布ว่า การเรียนรู้กระบวนการวิจัยของชาวบ้าน ทำให้ชาวบ้านรู้จักตั้งค่าตาม ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าตอบร่วมกัน ทดลองปฏิบัติตามค่าตอบ ติดตามประเมินผล ตรวจสอบ และปฏิบัติใหม่การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ดังกล่าว ช่วยให้ชุมชนสามารถ

วางแผน และ ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน และ สามารถนำไปใช้กับการแก้ปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้านได้

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง จะต้องมีแนวทางในการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ทำการวิเคราะห์แนวทางการจัดการที่เหมาะสม และ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน นอกจากนี้ การวิเคราะห์ถึงปัญหาในด้านการจัดการชุมชนจะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน และ การแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวลิต สิทธิฤทธิ์ และคณะ (2544) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวนิเวศอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วม ตำบลกรุงชิง รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 พบว่า การที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการทำความรู้จัก ทำความเข้าใจการท่องเที่ยวนิเวศอนุรักษ์อย่างถูกต้องนั้น ทำให้ชุมชนรู้สึกภูมิภาคของชุมชน “ได้รู้จักฐานทรัพยากรของชุมชน ทั้งฐานทรัพยากรธรรมชาติ ฐานทรัพยากรมนุษย์ ฐานสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประเพณี ท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคและโอกาสในการนำทรัพยากรดังกล่าวมาใช้”

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง จากแนวทางการศึกษาพบว่า ชุมชนยังไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวนิเวศ และ ไม่สามารถสะท้อนภาพกิจกรรมที่ควรจะเกิดขึ้นในการจัดการท่องเที่ยวนิเวศในเขตพื้นที่ได้มากเท่าที่ควร เนื่องจากชุมชนขาดประสบการณ์ และ ขาดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดทำรายการนำเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกตัวเพื่อการเรียนรู้ในสถานที่ ๆ มีการจัดการท่องเที่ยวนิเวศอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ ผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น จำเป็นจะต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนมีมโนภาพที่สามารถนำสิ่งที่ได้พบเห็นจากการศึกษาดูงานมาปรับใช้ในการทำงาน ทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยจัดการท่องเที่ยว ซึ่งประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิคตูรีน (Victurine, 2000) ที่ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การสร้างความเป็นเลิศด้านการท่องเที่ยวในระดับชุมชน : การพัฒนาความสามารถของวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรม ระบุว่า ผู้เข้าร่วมต้องการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้กับผู้เข้าร่วม รวมทั้ง มีกิจกรรมการอบรมรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำเสนอของผู้เข้าร่วม การซึมเวดิทัศน์ และ การแสดงบทบาทสมมติ ผลการศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมต้องการอบรมเกี่ยวกับการบริการทางการท่องเที่ยว เช่น ทักษะการสื่อสาร การพัฒนาการบริหาร เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาการแลกเปลี่ยน และ การเข้าถึงข้อมูลช่าวสารต่าง ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการด้วยกัน นอกจากนี้ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น ยังต้องมีการจัดองค์กรและการนำเสนอในระดับชาติ และ ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ด้วย

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำรายการนำเที่ยวเป็นเพียงกระบวนการเริ่มต้นในอนาคตการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีการผลักดันมวลชนให้เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจะก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยชุมชน และ ก่อให้เกิดความยอมรับในการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น หั้นี้จากข้อสรุป ในแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชย์แนส (Scheynens, 1999) ที่ได้ทำการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นเพื่อศึกษาความเข้าใจถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อคนในชุมชนท้องถิ่น และ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรจะคำนึงถึงความสามารถของชุมชนในการควบคุมผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ มีการจัดสรรงบประมาณที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเท่าเทียม

การจัดทำรายการนำเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพะวง พบว่า ยังจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อการพัฒนา และ สร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น เพื่อให้ได้รับการยอมรับในบทบาทต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน การที่ชุมชนได้จัดทำรายการนำเที่ยวขึ้นมาเป็นกระบวนการเริ่มต้นในการสร้างพัฒนาการทางด้านการจัดการให้เกิดขึ้น ดังนั้น กระบวนการทำประชาพิจารณ์ และ กระบวนการจัดตั้งกลุ่มผู้ดำเนินงานควรให้ชุมชนได้ดำเนินการในโอกาสต่อไป เพื่อความยั่งยืนในการจัดการ ซึ่งแนวทางจากข้อสรุปผลการศึกษาในประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของฮอร์น และ ซิมมอนส์ (Horn and Simmons, 2002) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่อง การปรับตัวของชุมชนต่อการท่องเที่ยว : กรณีเบรียบเทียบระหว่างเมืองโรตอรัว และ เมืองไคกัววา ประเทศนิวซีแลนด์ จากผลการวิจัย สรุปว่า ชุมชนสามารถปรับตัวให้ยอมรับการท่องเที่ยวได้ แต่ต้องใช้เวลาพอสมควร ดังนั้น หากมีการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นอย่างรวดเร็วในชุมชนได้ชุมชนนั้นก็จะได้รับผลกระทบทางลบมากยิ่งขึ้น ซึ่งการปรับตัวของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับนริบททางสังคม การเมืองและภูมิศาสตร์ของชุมชนนั้น ๆ